

Nettonolla-asetus ja siihen liittyvä HE 211/2024vp

Sami Koivula
Itä-Suomen aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Yleistä

- NZIA (The Net-Zero Industry Act) soveltamisala kattaa nettonollateknologian valmistushankkeet ja strategiset nettonollahankkeet.
- NZIA asetus kattaa huomattavan laajan joukon erilaisia teknologian valmistushankkeita.
- Hankkeiden kokoluokka voi vaihdella PK-teollisuudesta suurteollisuuteen.
- Suomessa osaamista ja potentiaalia kehittää teollisuutta kaikkien listattujen eri teknologioiden osalta.

Yhteyspisteviranomaisen toiminnan toteuttaminen

- ISAVIn ympäristölupavastuualueella on jo aloitettu toimet asetuksen mukaisen yhteyspisteviranomaisen palveluiden järjestämiseksi ja siihen liittyvien toimintatapojen suunnittelu.
- Toimintaan liittyvät nettisuvut pystytään avaamaan nopeasti ja yhteyspisteviranomaisen toiminta aloittamaan heti lakimuutoksen voimaantullessa.
- Toteutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä PSAVIN kanssa, joka toimii CRMA-asetuksen mukaisena yhteyspisteviranomaisena.
- 1.1.2026 toiminnan aloittavassa LVV-virastossa CRMA, NZIA ja RED yhteyspisteviranomaisen tehtäviä tullaan hoitamaan yhteisesti.
 - yhteyspisteviranomaisen tehtävät saadaan hoidettua mahdollisimman resurssitehokkaasti.

Yhteyspisteviranomaisen tehtävät

- Lupamenettelyjen helpottaminen
- Lupamenettelyjen koordinointi
- Lupamenettelyjen aikataulun laatiminen yhdessä muiden viranomaisten kanssa
- Määräaikojen seuranta nettonollahankkeet 12 kk/ 18 kk
- Strategiset nettonollahankkeet 9 kk / 12 kk / 18 kk
- Hakemusten ja selvitysten riittävyys hankkeesta vastaavan vastuulla ja toimivaltainen viranomainen arvioi selvitysten riittävyyden – tässä asetuksen sanamuoto on vähän ristiriidassa kansallisen lainsäädännön kanssa
- Hallinnollisen taakan minimointi – kaikkia hankkeita (etenkään pienet) ei ole tarve saada yhteyspisteviranomaisen seurantaan, eivätkä ne todennäköisesti tule yhteyspisteviranomaisen tietoonkaan.

NZIA:n ja käsittelylain muutoksen edut

- Pääosan nettonollahankkeista on sellaisia, että ne eivät usein vaadi pitkäkestoisia lupaprosesseja (asemakaava ja rakennuslupa riittää).
- Isoille hankkeille nyt säädettävä etusija valtion lupaviranomaisen prosesseihin on merkittävä etu lupien hakijoille.
- Asetuksen mukainen kiireellinen käsittely valitustuomioistuimessa nopeuttaa lainvoimaisten päätösten saamista
- Etusijoja on myönnetty jo useille hanketyypeille (vihreä siirtymä, CRMA ja nyt nettonolla) – tämä voi johtaa lupahakemusten määrän kasvaessa tilanteeseen, jossa todellista etusijaa ei voida ilman lisäresursseja taata kaikille hankkeille.
- Resurssitarvetta vuodesta 2026 eteenpäin on vielä hankala arvioida – asetuksen mukaisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteyspisteviranomaisella ja toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät resurssit
- Hankkeiden määrää, lupahakemusten läpimenoaikaa ja yhteyspisteviranomaisen toiminnan työmäärää seurataan tarkasti ja mahdolliset lisäresurssitarpeet tuodaan esiin ministeriöille

Kiitos!